

TRABAJOS DEL CAMPO Y OFICIOS

La agricultura y la ganadería

La etapa ibérica supone un cambio radical en la explotación de la tierra. A los tradicionales cultivos cerealísticos de trigo, cebada y centeno se añaden cultivos de vid y olivo así como una incipiente agricultura de huerta y árboles frutales.

Los aperos de labranza fabricados de hierro, arados, podones, hoces, arrejadas, layas, azuelas, alcotanas y rastrillos revelan el desarrollo que experimentó la agricultura respecto a las etapas anteriores y muestran el alto nivel técnico alcanzado, perdurando en su forma y uso hasta nuestros días.

La ganadería es el componente esencial de la economía ibera para la producción de la carne y aprovechamiento de pieles y grasas, siendo el recurso básico en las zonas montañosas. El estudio de la fauna recuperada en los poblados valencianos muestra un elevado consumo de oveja y ganado vacuno y, en menor medida, cerdos.

Un claro exponente de la importancia de la caza son las escenas naturalistas pintadas sobre la cerámica de Sant Miquel de Lliria, donde se representan cacerías de ciervos, jabalíes, corzos, lobos y aves silvestres y, en menor medida, escenas de pesca.

La metalurgia

Los iberos destacan en el trabajo del metal y muy especialmente en el de las armas. Por los autores clásicos se sabe que alcanzaron un elevado desarrollo técnico en la reducción del hierro y se elogia la calidad y flexibilidad de las espadas ibéricas. Nuestras tierras no son ricas en recursos mineros, sin embargo, la presencia en los poblados valencianos de escorias de bronce y de hierro procedentes de hornos y de fraguas, el hallazgo de toberas, mazos, machacadores, picos y crisoles atestiguan el trabajo de la

minería, la metalurgia del bronce y el forjado del hierro.

Los hallazgos de joyas en los yacimientos valencianos son escasos a excepción de los importantes tesoros de Xàbia y Xest o el pendiente de Penyaraja en Lliria.

La alfarería

La cerámica es uno de los elementos más característicos y definidores de la Cultura Ibérica. Hecha a torno y cocida a altas temperaturas en hornos especializados, como el de Borriol y el de El Campello, muestran una gran variedad de formas y calidades. Antes de la cocción, los vasos se pintan con temas decorativos geométricos, florales y, a partir del siglo III a.C., con representaciones figuradas. En base a los diferentes estilos de los artistas, del ámbito geográfico y de la cronología, se distinguen dos estilos pictóricos: el narrativo de Lliria, con escenas de combate, procesiones y cacerías acompañadas de inscripciones ibéricas, y el estilo simbólico de Elx/Arche-na con representaciones de seres mitológicos y diosas aladas.

Farga i taller per a la copel·lació de la plata del Castellet de Bernabé, a Lliria.

Fragua y taller para la copelación de la plata del Castellet de Bernabé, en Lliria.

Bou amb jou. Bastida de les Alcuses de Moixent.
Buey con yunta. Bastida de les Alcuses de Moixent.

TREBALLS DEL CAMP I OFICIS

Estil simbòlic d'Elx-Archena. L'Alcúdia d'Elx, segles II-I a.C.

Estilo simbólico de Elx-Archena. La Alcudia de Elx, siglos II-I a.C.

Estil narratiu de Lliria-Oliva. Tossal de Sant Miquel. Segles III-I a.C.

Estilo narrativo de Lliria-Oliva. Tossal de Sant Miquel. Siglos III-I a.C.

L'agricultura i la ramaderia

L'etapa ibèrica representa un canvi radical en l'explotació de la terra. Als tradicionals cultius cerealístics de blat, ordi i sègol s'afegeixen els cultius de la vinya i l'olivera i també una incipient agricultura d'horta i arbres fruiters.

Les eines de camp fabricades en ferro, arades, podalls, corbelles, agulles, fangues, aixols, picoles i rasclles, revelen el desenvolupament que experimentà l'agricultura en relació amb etapes anteriors i mostren l'elevat nivell tècnic assolit, amb unes formes i uns usos que han perdurat fins als nostres dies.

La ramaderia és una component essencial en l'economia ibera per la producció de carn i l'aprofitament de pells i greixos, sent el recurs bàsic en les zones muntanyenques. L'estudi de la fauna recuperada en els poblats valencians mostra un elevat consum d'ovella i de ramat boví i, en menor grau, de porcs.

Un exponent clar de la importància de la caça són les escenes naturalistes pintades sobre la ceràmica de Sant Miquel de Lliria, on es representen caceres de cérvols, de porcs senglars, cabirols, llops i ocells silvestres i, en menor grau, escenes de pesca.

La metal·lúrgia

Els ibers destaquen en el treball del metall i molt especialment en el de les armes. Pels autors clàssics se sap que assoliren un elevat desenvolupament tècnic en la reducció del ferro i s'elogia la qualitat i flexibilitat de les espases ibèriques. Les nostres terres no són riques en recursos miners, no obstant això la presència en els poblats valencians d'escòries de bronze i de ferro procedents de forns i de fargues, la trobada de toveres, masses, matxucadores, pics i gresols testimonien el treball de mineria, la metal·lúrgia del bronze i el forjat del ferro.

L'aparició de joies en els jaciments valencians és escassa, a excepció dels importants tresors de Xàbia i Xest o l'arracada de Penyaroja a Lliria.

La terrisseria

La ceràmica és un dels elements més característics i definidors de la Cultura Ibèrica. Feta en torn i cuita a altes temperatures en forns especialitzats, com el de Borriol i el d'El Campello, mostren una gran varietat de formes i qualitats. Abans de la cocció, els vasos es pinten amb temes decoratius geomètrics, florals i, a partir del segle III a.C., amb representacions figurades. Sobre la base dels diversos estils dels artistes, de l'àmbit geogràfic i de la cronologia, es distingeixen dos estils pictòrics: el narratiu de Lliria, amb escenes de combat, processons i caceres acompanyades d'inscripcions ibèriques, i l'estil simbòlic d'Elx/Archena amb representacions d'éssers mitològics i deesses alades.